

ЕВОЛЮЦІЯ КАНАДСЬКОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ РЕГУЛЮВАННЯ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ

*М. М. Король, к. е. н., доцент, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
Maryna_korol@ukr.net, orcid.org/0000-0003-4031-0858*

Методологія дослідження. Методологічну базу дослідження склали праці провідних зарубіжних учених, інформаційні матеріали міжнародних фінансових інститутів. Результати отримані за рахунок застосування методів: аналізу – для більш детального вивчення еволюції канадської банківської системи на різних етапах реформування економіки; системного підходу – для встановлення впливу правового регулювання на функціонування канадської банківської системи.

Результати. У статті проаналізовано еволюцію та історію розвитку канадської банківської системи на різних етапах реформування економіки. Охарактеризовано передумови створення канадських банків. Встановлено специфіку відкриття комерційних банків у Канаді. Досліджено особливості функціонування канадської банківської системи. Охарактеризовано основні особливості консолідації канадських банків і наведено приклади діяльності найбільших банків, які брали участь у процесах консолідації банків у Канаді. Проаналізовано закони, які приймалися у процесі відкриття та консолідації банків Канади та визначено особливості їх застосовування у канадській банківській системі. Досліджено основи інституційно-правового регулювання банківської системи Канади. Створено періодизацію становлення банківського регулювання в Канаді.

Новизна. Здійснено комплексний аналіз еволюції канадської банківської системи на різних етапах реформування економіки та окреслено особливості її інституційно-правового регулювання.

Практична значущість. Одержані у ході дослідження результати можуть бути використані для ефективного регулювання та нагляду банківської системи різних країн з точки зору забезпечення не лише надійності її окремих фінансових установ, але й стабільності фінансової системи в цілому.

Ключові слова: фінансова глобалізація, канадська банківська система, комерційні банки, консолідація, транснаціональні банки Канади, Канадська корпорація страхування вкладів, регулювання банківської системи Канади.

Постановка проблеми. Основні банки Канади відіграють важливу роль в економіці. Їх бізнес, технології, що його оточують, та правила, які ним регулюються, постійно розвивалися протягом століть.

Історично банківська система Канади віддавала перевагу обмеженій кількості великих, широко розповсюджених банків з великою мережею відділень, що обслуговують клієнтів по всій країні. Це централізовано регульована мережа з особливим фокусом на

макропруденційному регулюванні та стабільності системи. Канадська модель широко визнана золотим стандартом для інших прогресивних країн світу. Під час кризи 2008 року банківська система Канади, продемонструвала високу опірність зовнішнім і внутрішнім дестабілізуючим факторам. Тому, дана тема еволюції канадської банківської системи та особливості її державного регулювання досі залишається актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок в дослідження даного питання внесли вітчизняні на зарубіжні науковці: Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Гордей О. Д. [2], Едвард П. Неуфелд [1], Валтер Енгерг, Бен С. Ц. Фунг, Лоретта Нотт, Яцк Селоди [3], Мічаел Д. Бордо [7]. Свою статтю: «Чому в Канаді у 2008 р. не було банківської кризи (або в 1930, або в 1907, або 1893 рр.)?», Мічаел Д. Бордо присвятив дослідженню банківської кризи 2008 року, та причинам чому вона оминула канадські банки. Алікс Грейнджер в своїй статті «банківські послуги в Канаді», акцентує свою увагу на банківському секторі, його еволюції та регулюванні з боку держави.

Формулювання мети статті. Метою даної статті є дослідження еволюції банківської системи Канади та визначення особливостей регулювання державою діяльності банків на території Канади.

Виклад основного матеріалу дослідження. Структурні зміни в канадській банківській системі були необхідні для того, щоб охопити банківськими послугами всі регіони країни та ефективно обслуговувати всіх наявних клієнтів. Ці структурні зміни набули двох основних форм: зникнення місцевих приватних банків та позикодавців і консолідація між банками шляхом злиття та поглинання. У Канаді, на відміну від Сполучених Штатів Америки, урядова політика не перешкождала структурним змінам, які призвели до консолідації банків. За показниками стабільності банківська система Канади займає перше місце у світі. За оцінкою Всесвітнього економічного форуму - найбільш конкурентоспроможна, за оцінками Асоціації канадських банкірів є однією із найефективніших і найнадійніших банківських систем світу.

Так, у 1890-х роках у Канаді було близько 200 приватних банків, більшість з яких зникли до 1920-х років; з іншого боку, у 1890 р. було 426 відділень банків, у 1920 р. було 4 676,3 відділень, тоді як у 1890 р. було близько 11 300 канадців на філію, а у 1920-х років цей показник зменшився до 3 000. Водночас кількість статутних банків різко зменшилась. У 1870 р. функціонувало 30 статутних банків, а до 1930 р. їх кількість зменшилася до 10 [1, с.327].

Світова економічна криза 30-х років негативно вплинула і на канадську банківську систему. У цей період створюється Банк Канади, посилюється державне втручання у кредитну систему, активізується діяльність спеціалізованих державних інститутів кредитування житлового будівництва та сільського господарства [2, с.163].

В Канаді, як і в інших країнах, каталізаторами фінансової перебудови можна вважати наступні економічні фактори: технологічна та інформаційна революції, демографічні показники, мінливість інфляції та процентних ставок. Так, технологічна та інформаційна революції посприяли підвищенню ефективності обробки даних, появи нових фінансових інструментів. Відносно демографічних показників, за прогнозами до 2035 року очікуваний шлях «коефіцієнта залежності від старості» із нинішнього рівня 18% зросте майже до 35%, пропагуючи заощаджувальний характер. Як результат пенсійні фонди, взаємні фонди набуватимуть більшу вагу відносно варіативності інфляції та процентних ставок, то в 1980–1990-х роках, з більш високими короткостроковими процентними ставками споживачі вкладали кошти в фінансові активи такі як короткострокові державні облигації та строкові депозити [3, с.148].

Банківська система Канади має таку структуру: перший рівень належить центральному банку – Банку Канади, на другому рівні знаходяться комерційні банки та спеціалізовані установи. Найбільш питому вагу серед комерційних банків займають приватні комерційні або привілейовані банки, які чинять значний вплив на структуру приватних інвестицій і споживчих витрат у країні, активно кредитуючи промислові, торговельні та інші підприємства [2, с. 164–167].

За даними МВФ, банківська система Канади є найбільш концентрованою в порівнянні з аналогічними системами промислово розвинених країн світу: понад 90% активів банківської системи припадає на шість найбільших банків Канади, на які, за даними Департаменту фінансів Канади, припадає понад 70% усіх депозитів [4, с. 18–23].

У структурі банківської системи Канади розрізняють два типи банків: банки категорії I (Schedule I banks; місцеві банки, ак-

ціонерами яких є широке коло осіб, які не мають право мати на руках більше ніж 10% акцій банку) і банки категорії II (Schedule II banks; усі іноземні банки і ті місцеві кредитні організації, акціонерами яких є обмежене коло осіб, які мають право володіти більше ніж 10% акцій).

До першої категорії входять вісім банків: Bank of Montreal, The Bank of Nova Scotia, Canadian Imperial Bank of Commerce, Canadian Western Bank, Laurentian Bank of Canada, National Bank of Canada, Royal Bank of Canada, The Toronto-Dominion Bank. До другої категорії входять банки та філії іноземних банків, що мають канадську банківську ліцензію (дочірні банки найбільших банків США, Великобританії, Франції, Японії, Китаю, Індії) [5].

Характерною особливістю канадської банківської системи є саме «роздрібне» фінансування (фінансування через вклади фізичних осіб). Саме таке фінансування вважається найбільш стабільним у кризові періоди.

Стабільність канадської банківської системи пов'язують з різною структурою фінансових секторів з початку 19 ст. – Великобританії та Сполучених Штатів Америки. До середини XX ст. канадська фінансова система була побудована на основі «чотирьох стовпів»: банківська справа, довірчий бізнес, страхування та торгівля цінними паперами, кожен з яких мав власного регулятора. Зокрема, банківські установи регулювалися федеральними органами [6, с.7].

В еволюції банківської системи Канади одним із найважливіших періодів є 1980-ті роки, коли з'явилися «торгові банки», що здійснювали широко диверсифіковані інвестиційно-банківські операції та інвестиційно-банківські установи. Також у Канаді функціонують ощадні банківські установи, проте вони не набули такого поширення як в США. Стрімкий розвиток торгових банків можна пояснити тим, що ці банки потрапляють під існуючі закони, що регулюють сферу фінансів Канади, зокрема що стосується обмеження прав вкладників, які мають право голосу скуповувати більше 10 % пакетів акцій фінансових компаній [2, с. 171–172].

Період 1900–1930-х років є одним із головних в консолідації у банківської системи.

Проте, асортимент пропонованих послуг бажав бути кращим. Канадська банківська система була олігополістичною і передбачала високу вартість банківських продуктів та обмежене надання банківських послуг. Проте, з іншого боку це забезпечувало додаткову стабільність, уникаючи проблем. Що стосується банківської кредитної діяльності, то лише після Другої світової війни банки почали приділяти цій операції належну увагу, зокрема іпотечному кредитуванню, про що свідчать відпо-відні закони, про які ми будемо вести мову в 5 розділі. Банки також почали створювати кредитні відділи для малого та середнього бізнесу. Разом з цим, інноваційний вибух, який був пов'язаний з появою та переходом на кредитні, дебетові картки, автоматизовані банкомати, інтернет-банкінг, забезпечив банкам розширення спектру як традиційних банківських послуг, так і не традиційних.

На жаль, до кінця XX ст. потенціал банків через розширення асортименту продукції також став значною мірою вичерпаний, як вичерпаним було географічне охоплення. Як наслідок, банки або мали задовольнитися зрілим канадським ринком, маючи при цьому низький темп зростання, або розширити свою сферу дії за межі територій, що вони і зробили.

Наступним викликом, який постав перед банками був динамічний розвиток фінансової глобалізації 90-х років, яка вимагала від них як на внутрішньому ринку, так і на зовнішніх ринках бути максимально ефективними з позиції вартості та якості послуг. Технологічна революція змінила орієнтири для майбутнього, де не так важливим є розмір та ефективність банківських установ. Внутрішня політика Канади значною мірою захищала вітчизняні фінансові установи від міжнародної конкуренції. Проте, регулювання які діють проти, замість гармонізування з ринковими силами, радше матимуть короткострокову дію.

Протягом останніх десятиліть було проведено велику кількість досліджень функціонування канадської банківської системи та її регулювання. Такі дослідження є необхідною умовою для формування та реалізації політики країни. Проте, на жаль, це не є достатньою умовою, через вирішальну роль, яку

можуть зі-грати короткочасні політичні міркування. Останні є і були важливою частиною процесу внесення змін до законодавства, зокрема мова йде про банківські інститути та послуги, які вони пропонують.

У період глобального фінансового колапсу в 2008–2009 роках, канадські банки продемонстрували стійкість і значною мірою уникали кризи, яка вирувала на міжнародному рівні. Існувала точка зору, що банківська система Канади сувора та надто орієнтована на захист від ризиків, проте після кризи її визнали як доволі розумну практику кредитування, що передбачає ретельний нагляд уряду та регулювання на основі принципів безпеки та надійності. Насправді банки Канади визнані Світовим економічним форумом як найбільш стабільні у світі.

Канадська фінансова система значним чином є продуктом банківської моделі, сформованої Олександром Гамільтоном, першим американським міністром фінансів. Адам Шорт, історик-економіст, який написав низку статей для Журналу Канадської асоціації банкірів на зламі XX століття, зайшов так далеко, що назвав Гамільтона «батьком канадської банківської системи». Сьогодні канадська банківська модель залишається вірною ідеалу Гамільтона. Основна ідея полягала в тому, що зв'язки між фінансово-орієнтованими на національному рівні структурами та урядом за будь-яких нормальних політичних умов отримують стабільність та вселять довіру та повагу у межах держави та за кордоном [7].

Коли європейські та північноамериканські банки у 2008 році опинилися на межі краху, вимагаючи втручання центральних банків, канадські банки відбулись незначною волатильністю. Історія пояснює, чому, як стверджують співавтори Майкл Бордо, Анжела Редіш та Х'ю Роккофф в «Чому в Канаді не було банківської кризи у 2008 році». Починаючи з дев'ятнадцятого століття, Канада та Сполучені Штати обрали різні шляхи розвитку: Канада створила концентровану банківську систему, яка контролювала іпотечне кредитування та інвестиційний банкінг під пильним оком єдиного регулятора. США дозволили розвиватися слабкій, роздробленій системі з набагато меншими (і менш стабіль-

ними) банками, а також тіньовою банківською системою менш регульованих ринків цінних паперів, інвестиційних банків та фондів грошового ринку, яку контролює група конкуруючих регуляторів.

Стабільність канадських банків у часи фінансової кризи не просто випадковість, зазначають автори: в Канаді банківська система була побудована на базі крупних фінансових інститутів чиї масштаби та диверсифікованість підсилювало їх стійкість, натомість як США притаманна фрагментарність системи, наявні дрібні та вразливі фінансові інститути, тому США розвинули потужний фінансовий ринок та заплутаний набір правил для фінансових установ [8].

Також необхідно зазначити зростання ролі комерційних банків на ринку євровалют, що можна пояснити тим, що зовнішні операції комерційних банків зростали більш високими темпами, ніж внутрішні, оскільки внутрішній ринок був уже поділений між банками. Серед найбільших транснаціональних банків Канади варто віднести такі банки як: Royal Bank of Canada, Canadian Imperial Bank of Commerce, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia, Toronto Dominion Bank [2, с.169].

У 2001 році для заохочення конкуренції у вітчизняній банківській галузі федеральний уряд змінив правила власності. Було створено три категорії банків: «великі» банки з активами понад 5 мільярдів доларів, «середні» банки з активами від 1 до 5 мільярдів доларів та «малі» банки з активами менше ніж 1 мільярд доларів. Великі банки все ще вимагали широкого розповсюдження, хоча окремим інвесторам було дозволено володіти до 20 відсотків голосуючих акцій та до 30 відсотків акцій, що не мають права голосу. Середнім банкам було дозволено мати публічну частку принаймні 35 відсотків своїх голосуючих акцій. Невеликі банки не мали обмежень щодо власності [9].

Історично канадська фінансова система базувалася на п'яти основних групах фінансових систем: статутних банках, довірчих та іпотечних компаніях, кооперативному кредитному русі, страхових компаніях та дилерах цінних паперів [3, с.142].

Організаційно – правові засади банківської діяльності Канади побудовані за анг-

лійським зразком. Відповідно до Конституційного закону 1867 р. банківська діяльність в Канаді регулюється федеральним урядом, а майнові та цивільні права – це провінційні обов'язки. Перший закон про Банк, фактично розроблений Банком Монреаля, поклав морські банки під контроль федеральних банків, а трохи згодом у 1891 р. було засновано Асоціацію банкірів (згодом Канадська асоціація банкірів) [9].

Напевно, найоригінальнішою регуляторною родзинкою (вимогою) є включення в банківське законодавство пункту «захід сонця», що вимагає періодичної переоцінки та оновлення законів приблизно кожні десять років. Це дає змогу канадському фінансовому законодавству ефективно реагувати на нові виклики фінансового середовища [3, с.145].

Як вже відмічалось, в період до Другої світової війни банківська система Канади характеризувалася консолідацією банківського капіталу, збільшення щільності відділень. Разом з тим, розширення, вдосконалення банківських пропозицій мало великий потенціал.

Фінансова криза 1929–1932 років спонукала Канаду до реформи. У 1934 році був прийнятий Закон про Банк Канади. Наступною реформою було створення Комісії з цінних паперів в Онтаріо. Оскільки цінні папери перебували під провінційною владою, кожна провінція окремо регулювала брокерів та ринки [6, с.16].

У 1964 році Королівська комісія з банківської справи та фінансів (Комісія Портера) рекомендувала «більш відкриту та конкурентоспроможну банківську систему». Як наслідок пропозиції призвели до великих реформ та змін. Зміни до Закону про Банк Канади у 1967 р. скасувавши 6-відсоткові щорічні граничні розміри процентних ставок, які стягувалися з особистих позик і дозволили банкам увійти в поле іпотечного кредитування. Вони також забороняли попередню юридичну практику встановлення колективної ставки банками та вимагали від банків краще інформувати позичальників про реальну вартість позики. У тому ж році федеральний уряд також прийняв акт про створення Корпорації страхування вкладів у Канаді для надання страхування в розмірі 20 000 доларів

США для депозитів у банках та федерального статуту поблизу банків. Максимальне страхове покриття було підвищено до 60 000 доларів у 1983 році, а потім до 100 000 доларів у 2005 році [9].

Період до 1970-х років називають «епохою стабільності» канадської банківської системи. Після 1970 року на фінансову систему Канади мали негативний вплив наступні фактори: зростання інфляції, глобалізація, політичний рух до регуляції [6, с.19].

У другій половині 1980-х – на початку 1990-х років у відповідь на зміну архітектури фінансового сектору були внесені зміни до федерального та провінційного законодавства, які дозволили статутним банкам входити в галузь цінних паперів через дочірні компанії, а дилерам цінних паперів – нерезидентам було дозволено працювати в Канаді.

У 1980 році були внесені поправки до Закону про Банк, які дозволяли вітчизняним банкам володіти дочірніми компаніями венчурного капіталу. Більше того, такі дочірні компанії були звільнені від обов'язкового резервування залучених депозитів. Цього ж року іноземним банкам було дозволено створювати банківські дочірні компанії в Канаді [3, с.144].

У результаті змін у Законі про Банк 1980 р. було створено Канадську асоціацію платежів (тепер Payments Canada) як агентство, відповідальне за систему розрахунків за чеки; резервні вимоги були зменшені, що значно збільшило активи банків; міністр фінансів став єдиним арбітром, який вирішував, які нові банки можна створити; іноземним банкам було дозволено створюватись і при цьому від них вимагали резерви, але їх зростання різним чином обмежувалося; банкам було дозволено брати участь у бізнесі з оренди великого обладнання; банкам було дозволено брати участь у факторингу; банки (але не їхні дочірні компанії) були обмежені 10-відсотковою часткою житлових іпотечних кредитів [9].

До 1992 року було проведено реформи, які дозволили федеральним фінансовим установам диверсифікуватися на новий фінансовий бізнес (включаючи надання повних споживчих та комерційних кредитних повноважень довірчим та страховим компаніям), було ліквідовано вимоги до резервів та було

надано дозвіл банкам та позиковим компаніям здійснювати консультування щодо управління портфелем [3].

Світова фінансова криза 2007–2009 рр. підкреслювала важливість фінансового регулювання та нагляду – не лише для надійності окремих фінансових установ, а й для стабільності фінансової системи загалом. Справді, увага зосереджена на способах кращого визначення, оцінки та пом'якшення ризиків як на національному, так і на міжнародному рівнях, і все частіше акцент робиться на загальносистемному підході. У Канаді такий підхід є спільною відповідальністю Міністерства фінансів та інших федеральних органів фінансового регулювання, включаючи Банк Канади, Управління наглядового органу фінансових установ (OSFI) та Канадську корпорацію страхування депозитів (CDIC). Зрештою, за правильного управління фінансовою системою відповідає міністр фінансів [10]. Можна виділити п'ять тенденцій, які можуть вплинути на фінансове регулювання, а саме: зростання складності фінансових послуг; розмивання загальних відмінностей між регульованими та нерегульованими постачальниками фінансових послуг; зростання міжнародних взаємозалежностей; дослідження стабільності фінансового ринку призводить до кращого розуміння моральної його небезпеки [3, с. 163–164].

Нагляд за федеральними фінансовими установами здійснює Управління нагляду за фінансовими установами. Федеральною системою страхування вкладів керує Канадська корпорація страхування вкладів. Агентство фінансових споживачів Канади (FCAC) працює над інформуванням та захистом споживачів фінансових продуктів та послуг. Разом з Департаментом фінансів, OSFI, CDIC та FCAC Банк Канади бере участь у Комітеті з нагляду за фінансовими установами (FISC). Цей важливий комітет регулярно збирається для обміну інформацією, координації дій та консультування федерального уряду з питань фінансової системи [10].

Висновки. Таким чином, еволюція парадигми канадської банківської системи на різних етапах формування економіки полягала в тому, що виважена урядова політика створила такі умови у фінансовому середо-

вищі країни, які призвели до світових лідируючих позицій канадського банківського сектору в сенсі конкурентоспроможності та надійності.

Узагальнивши основні нормативно-правові документи, що регулюють банківську діяльність в країні, враховуючи те, що в Канаді практично не було банківських банкрутств, а динаміка банківських показників загалом була позитивною, можна стверджувати, що обраний вектор є ефективним.

Література

1. Edward P. Neufeld. Adjusting to Globalization: Challenges for the Canadian Banking System. 2001. P. 327. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/7033302.pdf>. (дата звернення: 20.06.2020).
2. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – Київ : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 586 с.
3. Restructuring the Canadian financial system: explanations and implications: Demographics and the «baby boom» generation / Walter Engert, Ben S. C. Fung, Loretta Nott, Jack Selody. Switzerland, Basle: bank for international settlements, 1999. 406 p. URL: <https://www.bis.org/publ/confp07g.pdf> (дата звернення: 20.06.2020).
4. Євтух Л. Б. Світовий досвід забезпечення стабільності банківської системи. / Л. Б. Євтух // Вісник Університету банківської справи. – 2016. – С. 18–23.
5. Banks operating in Canada. *Canadian Bankers Association*. 2015. URL: <https://cba.ca/banks-operating-in-canada> (дата звернення: 20.06.2020).
6. Michael D. Bordo. Setting the stage. *Why didn't Canada have a banking crisis in 2008 (or in 1930, or 1907, or 1893)?* Evanston, 2010. 33 с., с.7. URL: <https://www.eh.net/eha/wp-content/uploads/2013/11/Bordo.pdf> (дата звернення: 20.06.2020).
7. The Canadian Banking System. *Canadian Bankers Association*. 2020. URL: <https://cba.ca/canadian-banking-system-hamilton-approved> (дата звернення: 20.06.2020).
8. Laurent Belsie. Why Canada Didn't Have a Banking Crisis in 2008. *National Bureau of Economic Research*. 2014. URL: <https://www.nber.org/digest/dec11/w17312.html> (дата звернення: 20.06.2020).
9. Alix Granger. Banking in Canada: Who Owns Canadian Banks?. *The Canadian Encyclopedia*. 2012. URL: <https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/banking> (дата звернення: 20.06.2020).
10. Regulation of the Canadian Financial System. *Bank of Canada*. 2012. URL: https://www.bankofcanada.ca/wp-content/uploads/2010/11/regulation_canadian_financial.pdf (дата звернення: 20.06.2020).

References

1. Edward P. Neufeld (2001). Adjusting to Globalization: Challenges for the Canadian Banking System. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/7033302.pdf>
2. Meljnyk, P.V., Taranghul, L.L., & Hordey, O.D. (2010). Bankivski systemy zarubizhnykh krain. Kyiv, Alerta, Centr uchbovoi literatury.
3. Walter Engert, Ben S. C. Fung, Loretta Nott, & Jack Selody (1999). Restructuring the Canadian financial system: explanations and implications. Demographics and the «baby boom» generation. P. 148. Retrieved from <https://www.bis.org/publ/confp07g.pdf>
4. Yevtukh, L.B. (2016). Svitovyy dosvid zabezpechennia stabilnosti bankivskoi systemy. Visnyk Universytetu bankivskoi spravy, 18–23.
5. Canadian Bankers Association (2015). Banks operating in Canada. Retrieved from <https://cba.ca/banks-operating-in-canada>.
6. Michael D. Bordo (2010). Why didn't Canada have a banking crisis in 2008 (or in 1930, or 1907, or 1893)? Setting the stage. Evanston. p.7. Retrieved from <https://www.eh.net/eha/wp-content/uploads/2013/11/Bordo.pdf>
7. Canadian Bankers Association (2015). The Canadian Banking System. cba.ca. Retrieved from [https://cba.ca/canadian-banking-system-hamilton-approved_\[in Canada\]](https://cba.ca/canadian-banking-system-hamilton-approved_[in Canada]).
8. Laurent Belsie (2014). Why Canada Didn't Have a Banking Crisis in 2008. National Bureau of Economic Research. Retrieved from <https://www.nber.org/digest/dec11/w17312.html>
9. Alix Granger (2012). Banking in Canada: Who Owns Canadian Banks? The Canadian Encyclopedia. www.thecanadianencyclopedia.ca Retrieved from <https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/banking>
10. Bank of Canada (2012). Regulation of the Canadian Financial System. www.bankofcanada.ca. Retrieved from https://www.bankofcanada.ca/wp-content/uploads/2010/11/regulation_canadian_financial.pdf

ЭВОЛЮЦИЯ КАНАДСКОЙ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ И ОСОБЕННОСТИ РЕГУЛИРОВАНИЯ НА РАЗНЫХ ЭТАПАХ РЕФОРМИРОВАНИЯ ЭКОНОМИКИ

М. М. Король, к. э. н., доцент,

ГВУЗ «Ужгородский национальный университет»

Методология исследования. Методологическую базу исследования составили труды ведущих зарубежных ученых, информационные материалы международных финансовых институтов. Результаты получены за счет применения методов: анализа – для более детального изучения эволюции канадской банковской системы на различных этапах реформирования экономики; системного подхода – для установления влияния правового регулирования на функционирование канадской банковской системы.

Результаты. В статье проанализирована эволюция и история развития канадской банковской системы на различных этапах реформирования экономики. Охарактеризованы предпосылки создания канадских банков. Проанализированы количество банков на различных этапах формирования канадской экономики. Установлена специфика открытия коммерческих банков в Канаде. Исследованы особенности функционирования канадской банковской системы. Охарактеризованы основные особенности консолидации канадских банков и приведены примеры деятельности крупнейших банков, которые принимали участие в процессах консолидации банков в Канаде. Проанализированы законы, которые принимались в процессе открытия и консолидации банков Канады и определены особенности их применения в канадской банковской системе. Исследованы особенности институционального правового регулирования банковской системы Канады. Создана периодизация становления банковского регулирования в Канаде.

Новизна. Осуществлен комплексный анализ эволюции канадской банковской системы на различных этапах реформирования экономики и обозначены особенности ее институционально-правового регулирования.

Практическая значимость. Полученные в ходе исследования результаты могут быть использованы для эффективного регулирования и надзора банковской системы различных стран с точки зрения не только надежности отдельных финансовых учреждений, но и стабильности финансовой системы в целом.

Ключевые слова: финансовая глобализация, канадская банковская система, коммерческие банки, консолидация, транснациональные банки Канады, Канадская корпорация страхования вкладов, регулирования банковской системы Канады

EVOLUTION OF THE CANADIAN BANKING SYSTEM AND FEATURES OF ITS REGULATION AT DIFFERENT STAGES OF ECONOMIC REFORM

M. M. Korol, Ph. D (Econ.), Associate Professor, Uzhhorod National University

Methods. The methodological basis of the research is based on the works of leading foreign scientists as well as information materials of international financial institutions. The results are obtained through the use of methods: analysis – for a more detailed study of the evolution of the Canadian banking system at various stages of economic reform; system approach – to establish the impact of legal regulation on the functioning of the Canadian banking system.

Results. The article analyzes the evolution and history of the development of the Canadian banking system at various stages of economic reform. The prerequisites for the creation of Canadian banks are characterized. The number of banks at various stages of the formation of the Canadian economy is analyzed. The specific features of opening commercial banks in Canada are established. The features of the functioning of the Canadian banking system are investigated. The main features of the consolidation of Canadian banks are characterized, and examples of the activities of the largest banks that took part in the consolidation of banks in Canada are given. The article analyzes the laws that were adopted in the process of opening and consolidating banks in Canada and identifies the features of their application in the Canadian banking system. The features of institutional legal regulation of the banking system of Canada are investigated. The chronology of the formation of banking regulation in Canada is created.

Novelty. A comprehensive analysis of the evolution of the Canadian banking system at various stages of economic reform is carried out and the features of its institutional and legal regulation are outlined.

Practical value. The results obtained in the course of the study can be used for effective regulation and supervision of the banking system of various countries from the point of view of not only the reliability of individual financial institutions, but also the stability of the financial system as a whole.

Keywords: financial globalization, Canadian banking system, commercial banks, consolidation, multinational banks of Canada, Canadian Deposit Insurance Corporation, regulation of the Canadian banking system.

Надійшла до редакції 14.07.20 р.